

ЦЕНА НА ВЪСТНИКА:

за България годиш. . . 6 л.
за 6 месеца 3 л.

За странство год. . . 8 л.
За 6 месеца 4 л.

Всичко, що се отнася до
вѣстника, се адресира:
до редакцията на в-къ
„Свѣтлина“ — гр. Варна.

СВѢТЛИНА

Библиотеката

НЕЗАВИСИМЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ВЪСТНИКЪ.

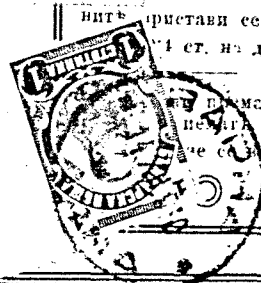
ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО ВСЪКА НЕДѢЛЯ.

Издателъ Стопанинъ: СЛ. ХРИСТОВЪ.

За обявления се плаща:
80 ст. на първа страница
и 50 ст. на четвърта стра-
на гармоничен редъ.

Тукъ

объявления на сѣдѣ-
нитѣ пристави се плаща
1 ст. на дума

Всичко, що се отнася до
вѣстника, се адресира:
до редакцията на в-къ
„Свѣтлина“ — гр. Варна.

Георги Желѣзковъ

бивши държавенъ адвокатъ,

се установява на частна практика въ Варна. Писалище на ул.
„Ташъ йоду.“ Води и защитава дѣла прѣдъ всички сѣдилища
въ царството.

Многоуважаеми Г. Г.

Слѣдъ специализирането си въ Вiena по художествената
фотография, — се установявамъ въ градъ Варна и наредихъ
ателието си по най послѣднитѣ изисквания на фотографското
изкуство, което отвориохъ за публиката отъ 1 априлъ т. г. подъ
фирмата

I Модерна художествена ФОТОГРАФИЯ

находяща се въ жгловото високо здание на улица „Прѣслав-
ска“, срѣщу хотелъ „Парижъ“.

Г. г. граждани, въ ателието ми портретитѣ ще се изра-
ботватъ на I-во качествена истинска платина — Коледругъ,
Гумидругъ и Матова книга, а така сжщо ще приемамъ протре-
ти за уголѣмяване отъ всѣка величина, до два метра фамилни
групи, сжщо ще изработвамъ портрети по желание — върху
копринени, атласени и др. платове, които ще позволяватъ да
се ператъ.

Г. г. граждани, посѣтете ателието ми за да се увѣрите
че другадѣ нѣможите намѣри подобна артистична изработка
която ще задоволи и най-взискателния посѣтителъ.

Посѣтете ателието ми, за да се увѣритѣ още, че не трѣб-
ва за напѣдъ да изпращате портрета си за уголѣмяване въ
странство, защото тукъ ще имате по солидна изработка.

Съ почитание:

Захария П. Жейновъ

Фотографъ.

Сжщия притежателъ на Сливенското ателие „НОЖАРОВЪ“.

Бившъ дългогодишенъ началникъ станции по Б. Д. Желѣзници
съ откриването на линията Девня—Добричъ,

ОТКРИВА КОМИСИОНЕРО ЕКСПЕДИТОРСКА КЪЩА

при гарата Добричъ.

Ще се занимае съ прѣпращане на разни стоки. Ще дава всѣ-
какви услуги по изпращаня и получаване на стоки.

Разни рекламации по желѣзнопътната нередовност и обичетения.

Търси колеги по гаритѣ, съ които да работи взаимно.
До откриване на линията, адресирайте за споразумѣние гара
Гебедже.

1—5

К. ВОЗНИЦКИ.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

за втората годишнина на списанието

„НАБЛЮДАТЕЛЬ“

Почва на 15-я януарий 1911 година.

„НАБЛЮДАТЕЛЬ“ ще излѣзе годишно
въ 50 печатни коли съ ДВѢ БЕЗ-
ПЛАТНИ ПРЕМИИ:

I.
НОВЪ СБОРНИКЪ
П И Е С И

отъ А. СТРАШИМИРОВЪ

II.
Македонската революция
и дипломатическото задкулисие
отъ НАБЛЮДАТЕЛЬ.

Списанието не помѣстя нищо прѣводно.
Год. абонаментъ 8 л., полугод. — 4 л.
До 15 декември т. г. прѣдплатения год.
абонаментъ за II год. на „Наблюдатель“,
заедно съ безплат. премии, е 6 л. а за
ученици и селски учители — 5 лева.
Списанието е прѣпоръчано отъ Мин.
на Нар. Просвѣта за учил. библиотеки.
Адресъ: Сѣфия, сп. „Наблюдатель.“

Държавния сѣдъ.

Има всички изгледи да се вър-
ва, че въ скоро врѣме мечта на
правосъдието ще се сложи вър-
ху главата на прѣстѣпницитѣ
отъ бившия режимъ. Отъ три
години насамъ, въпроса за сѣ-
денето на стамболиститѣ не прѣ-
става да вълнува обществената
сѣвѣсть. И твърдѣ основателно:
прѣзъ петгодишното си управ-
ление тѣ занесоха неизмѣрими
пакости на страната. Тѣ не се
задоволяваха съ упражненето
на най-грозенъ политически те-
роръ, но и безразборно ограб-
ваха държавната хазна. Подъ
неудържимия натискъ на обще-
ственното мнѣние, което непрѣ-
станно викаше за държавенъ
сѣдъ, най-сетнѣ демократическо-
то правителство пристѣпи къмъ
ликвидиране на този толкова
важенъ въпросъ. Съ прѣдаване
крадцитѣ на държавенъ сѣдъ,
общественното мнѣние ще по-
чувствува значително нравствен-
но облекчение и въ обществото
ще се затвърди вѣрата въ пра-
восъдието на страната.

Прѣдложението за даване на
бившитѣ министри подъ сѣдъ
е внесено отъ народния прѣд-
ставителъ г. А. Краевъ. Въ това
прѣдложение се истѣкватъ слѣд-
нитѣ прави мисли: „Нѣма нищо
не-осѣдително отъ прикриването
на държавнитѣ прѣстѣпления,
вършени отъ министри, чиято
позорни и вѣдоносни дѣяния
сж оставили дълбоки слѣди въ
държавния организъмъ.

Ако народното прѣдставител-
ство не би искало да се притѣ-
ни чувството на законность и
правда у българския народъ;
ако то не би искало да стане
мораленъ съучастникъ въ всич-
ко, извършено отъ бившитѣ у-
правници на България, то трѣб-
ва да изплати дълга си до край.
А този дългъ е — да се даде
възможность на правосъдието
да каже авторитетната си дума.
Правосъдието е гаранция за
напѣдака на нацията.

Инкриминиранитѣ отъ Пар-
ламентарната изпитателна коми-
сия факти, обстойно изложени
и юридически прицѣпени отъ
нейния докладъ, могатъ да се
раздѣлятъ на двѣ категории:
едни отъ тѣхъ иматъ чисто по-
литическо значение, а други,
които сѣставляватъ болшинство-
то на случантѣ, се отнасятъ до
задоволяването вещественитѣ
нужди на държавнитѣ учрѣжде-
ния и засѣгатъ интереситѣ на
сѣкровището.

Дори при най-обективно и
безпристрастно прицѣняване на
всички политически обстоятел-
ства прѣзъ анкетираниятъ пе-
риодъ на управлението, долуот-
бѣлѣзанитѣ случаи се изплѣз-
ватъ и отъ най-благоклонната
снисходителностъ; блѣскава про-
ява на корупцията въ управле-
нието, тѣ изискватъ възможно
най-строгото възмездие за тѣх-
нитѣ авторци. Безъ такова въз-
мездие, суетно бихме очаквали
тържеството на морала въ управ-
лението и култивирането на
гражданскитѣ добродѣтели въ
държавата.

Днесъ или утрѣ, обвиняемитѣ
бивши министри Р. Петровъ, П.
Гудевъ, И. Пачковъ, Н. Генаци-
евъ, М. Савовъ, Ин. Халачевъ
и Шишмановъ сж призовани за
да прѣдставятъ обяснения на на-
родното прѣдставителство. Как-
вито и обяснения да дадатъ за
обществото е явно като бѣлъ
день, че тѣ сж крали и безчин-
ствували, че тѣхното петгодиш-
но управление сѣставлява една
върволица отъ всевъзможни прѣ-
стѣпления. Ако и късно, но же-
стта на народното прѣдстави-
телство се посрѣща съ пълна
радость; най-сетнѣ настѣпихъ
е момента да се разбере, че
дѣйствующитѣ въ страната за-
кони сж задължителни за всич-
ки, а най-вече за министритѣ,
които сж натоварени съ управ-
лението на държавата.

Една стогодишнина.

Прѣди нѣколко дни (11 Декември н. с.), парижкитѣ адвокати отпразднуваха по най-тържественъ начинъ възстановяването на адвокатския съветъ. По време на революцията той билъ уничтоженъ, но на 14 Декември 1810 год. възстановенъ отъ Наполеона.

Адвокатската професия е съществувала и въ най-древнитѣ времена; тя била практикувана отъ халдейцитѣ, египтянитѣ и персийцитѣ. Но адвокатското съсловие е било организирано най-добре въ Гърция, гдѣто Солонъ е наложилъ на адвокатитѣ твърди строги дисциплинарни правилници. Въ Римъ, адвокатитѣ сж достигали до най-високи длъжности.

И въ днешно време, адвокатското съсловие се ползува съ голѣма почитъ. И има защо. Почти въ всички културни държави, адвокатитѣ сж хора на политиката, литературата и философията. Тѣ нареждатъ законитѣ, тѣ управляватъ държавитѣ.

Организирания отъ парижкитѣ адвокати банкетъ — за тържественото отпразднуване стогодишнината отъ възстановяване на тѣхния съветъ — съ право се счита като бѣлжито събитие. На банкета сж били поканени и участвували не само парижкитѣ адвокати, но и много бѣлжити иностранны юристи. Присъствувалъ е и прѣдсѣдателя на републиката г. Фаллеръ. При най-весело настроение, били пропнесени твърди наиздателни рѣчи Прѣдсѣдателя на Париж отъ баро, г. Брюсонъ-Вийолъ, завършилъ така:

„Щастливи сме за да сподѣлимъ прѣвъ тази мнута жартъ на една и сжща вѣра, приятността на общитѣ надѣжди; намъ ще се удаде случая и въ бѣдѣ да се срѣщаме, да ускоримъ въшествието на радостния день, когато правото ще по бѣди силата. Ний сме призовани да защищаваме не само частни интереси, защото ще се намѣримъ и въ Хагския трибуналъ за да педираме и разрѣшаваме всички спорове, възникнали между народитѣ, безъ да се проливатъ слъзи и кръвъ.“

По този поводъ, знаменития парижки адвокатъ и бившъ министръ Реймондъ Поанкаре дава слѣдната характеристика за днешния адвокатъ:

„Адвоката извършва една работа. Той защитава единъ частенъ интересъ противъ другъ частенъ интересъ. Той има една опредѣлена цѣль, — спечелването на едно дѣло, — и се труди по-скоро да постигне тази цѣль. Той има прѣвъ себе си равнодушни или пзморени магистрати, а задъ себе

си нетърпеливи събратя. Той нѣма време да се увлича въ краснорѣчие, но толкозъ по-добре за него; очевидно е, че това му причинява душевни вътнени.

Даже и тогава, когато съдебната зала се прѣпълни съ публика, дошла да слуша нѣкое важно уголовно дѣло, адвокатъ нѣма за какво да се адресира къмъ тази публика; неговата задача не се състои въ това за да убѣждава този любозителъ съветъ; неговото ползотворно дѣйствие ще се съсредоточи върху съдитѣ и съдебнитѣ засѣдатели; и той би изневѣрилъ на своя мандатъ, ако не си поставяше за цѣль да произведе ефектъ само върху тия хора.

„Краснорѣчието на адвоката, както забѣлзва Брюнетьеръ, не може да бѣде литературно, защото той има съзнание за своитѣ длъжности.“ Нищо по вѣрно отъ това. Първото правило за краснорѣчието, въ всички случаи, е щото оратора да се забрави и да остави да говори неговия сюжетъ. Единъ краснорѣчивъ адвокатъ остави да говори неговото дѣло, но фаталността изисква щото, деветдесять на сто, дѣлото му съвършено да бѣде лишено отъ краснорѣчие. Даже и знаменития адвокатъ Русъ признава това. „Както всички учрѣждения, които иматъ задъ себе си едно дълго минало, пише той, адвокатитѣ живѣятъ съ традиции и илюзии, които сж като златната легенда на тѣхната стара история. Тѣхния съюзъ съ литературата е едно отъ най-скѣпнитѣ имъ вѣрвания. Вѣрвѣки многото грѣшки и прѣпирки, тѣ държатъ на това вѣковно родство което ги въздига и облагородява.“ Когато едно родство е само едно вѣрване, това показва, че интимността е изчезнала. Изобщо съдебното краснорѣчие е малко кораво и малко сухо...

И друго по-важно припѣствие: адвокатъ не говори отъ свое име; той говори за смѣтка на друго. Той работи всекога като стенографитѣ; той се поставя въ душата на своитѣ клиенти и развива по скоро тѣхнитѣ разсѣждения отколкото своитѣ. Несъмнено, сега при стажирването младия адвокатъ не се привиква да поддържа и противъ, както Люкенъ се е упражнявалъ да защитава, едно слѣдъ друго, невинността и виновността на Сагата. Разбира се, единъ старъ адвокатъ, който обучава младитѣ, не може да въсприеме циничната теория на Цицерона:

„Лъжатъ се ония, които търсятъ въ защитителнитѣ ни рѣчи изражението на нашето лично мнѣние; тѣ сж азика на дѣлото и на обстоятелствата, но не на човѣка и на оратора.“

Но, колкото и да избира дѣлата, си, адвокатъ не може буквално да слѣдва съвета даденъ отъ Жанъ-Жакъ на неговия приятелъ Лоазе де Моленонъ, да бѣде защитникъ само на справедливостта и на добродѣтелта. И помислете си, до сега нито единъ адвокатъ не е спечелилъ всичкитѣ си дѣла. Прочее, трѣбва да се приеме, че, или всички добросъвестни адвокати защитаваатъ по-малкого лошо, или пъкъ, ако защитаваатъ добре, съдилицата извърпватъ твърди често грѣшки. Жестока дилема? Коя отъ двѣтѣ тѣзи хипотези е вѣрна? Може би и двѣтѣ да сж вѣрни. Допустимо е, че съдилицата не може да бѣдѣ непорѣшима; но очевидно е, че и между двамата адвокати, които педиратъ единъ срѣщу другъ, поне единъ отъ тѣхъ не защитава нито справедливостта, нито добродѣтелта.

Съгласете се, че въ рѣху най-честния и най-строгия адвокатъ, повѣреното дѣло упражнява извѣстно въздѣйствие. Мѣнотиятѣ възбуждатъ човѣка. И най-интелегентния се разярява като ги срѣща и търси да ги отстрани. Това вътрѣшно усилие расколбава неговото убѣждение и, въ огъня на работата, адвокатъ достига твърдѣ често да смѣсва софизмитѣ съ здравия разумъ и професионалната честъ съ увлѣчението на искренността.

Изъ селския животъ.

(Случайни бѣлжки).

Веселъ и безгриженъ е селския животъ, казватъ поетитѣ. Може и да е така. Който пожелае да надикне въ въ него, сигурно ще да намѣри твърди интересни нѣща. Хората започнаха да се събуждатъ вече, у тѣхъ се появява нуждата отъ душевни развлечения. По край многобройнитѣ кръчми, започва да се заражда и театралното искусство. Слушайте какво срѣщнахъ, видяхъ и чухъ въ богоспасяемото село Ново село, което не иска да остане назадъ въ културно отношение. Както на всекъдѣ, тѣй и тукъ „даскалитѣ“ се явяватъ като носители на театралното искусство. Това бѣ на Никулденъ. Съдейки въ кръчмата, нѣкой младежъ ми поднесе билетъ и една отлитографирана програма, съ която се извѣстява, че „група новоселски граждани и читалищни членове ще даде литературно музикална вечеринка и срѣща.“ Любопитсуювахъ да видя каква ще бѣде вечеринката и отидохъ.

Най-напрѣдъ, за театралната зала. Само че човѣкъ мѣчно би могълъ да я опише. Широкия коридоръ (съби-

рашъ стотина души) на едно ниско здание — гдѣто се помѣщава мировото съдилище, банковата агентура, съдебния приставъ и държавния бирникъ, — ето ви театралната зала. На дѣното на коридора е настанена импровизирана сѣдна; вмѣсто завеса, поставено е едно увѣхтало, шарено и тукъ-тамъ продупчено заблорово; отъ двѣтѣ страни на тази оригинална завѣса (по дрипава и отъ послѣдната селскъ черга), по едно изгнито перце. Прѣвъ завесата една висаща ламба, съ синя прозрачна хартия, вмѣсто абажуръ. Ако погледнешъ на горѣ — на тавана голѣма четвъртита дупка зѣе. Огирѣдъ наредени нѣколко столоче, по назадъ нѣколко чанове — ето ви общия изгледъ на театралната зала. Най-сетѣ кой както може, а не както иска. Кѣмъ осемъ часа падойде доста публика: „дамитѣ“ на мѣстнитѣ чиновници, нѣкой отъ които държаха пеленачета въ ръцѣ, нѣколко стари баби и др. А най-напрѣдъ, гледашъ че се исправилъ бай Яни Дели Жековъ, кмета на Ново-село, съ сопна въ ржката и съ калпакъ на главата: той гледа съ тържествующъ погледъ надолу публича и видимо очаква вдигането на завесата. До като нѣкой пеленачета надаваха писекъ, ето че тѣхния гласъ се слѣ съ монотонния звукъ на една армоника; нѣкой отъ артиститѣ, скритъ отъ погледите на публиката, не прѣставаше да бръмчи съ армониката; а това бѣ признакъ, че прѣдставлението наскоро ще почне. И наистина, слѣдъ малко завесата се вдигна: започна се изпълнението на номерата по програмата. Имаше свирни съ цигулка и китара, декламации, разни четива и др. Забѣлжете, че до като артиста-учителъ свирѣше на цигулка, цѣлата сцена треперѣше и скърцаше. А между антрактитѣ пакъ свирята на армониката забавляваше доволната публика. Яви се и едно бозаджийче, 15—16 годишно момче, въ красива албанска носия, което раздаваше „сладка и кисела бозица.“ То носѣше и единъ панеръ, прѣвѣлненъ съ мандаринки и портокали. До като бозаджийчето правеше алжѣ-вершѣ, завесата се вдигна и на сцената се облѣщи едно младо чернооко момче, малко пригърбено, съ дълга и черна (като смола) коса, която падаше до раменѣтѣ му. Това момче бѣло учителъ въ прогимназията; трѣбва да знаете, че въ Ново село има и прогимназия. Това момче си придаваше погледа на нѣкой безнадѣжно отчаянъ срѣдновековенъ артистъ. Стоящия до менъ събѣдъ започна да говори на другаря си: „Дай ми едни ножици, бога ми, ей сега ще отида да му отрѣжа коситѣ; такива

ПОДЛИСТНИКЪ

Стълкновение.

(Прѣводъ отъ френски).

Други биха се замислили за фаталната драма, прѣди да се впуснатъ въ подобно опасно приключение. Този строенъ и плещестъ човѣкъ, този казакъ съ масивни раменѣ, съ широки космати ръцѣ, съ потайно и жестоко лице, твърдѣ испикнало чело, сплеснатъ червеникавъ носъ, съ голѣми увиснали мустащи, — сигурно не бѣше отъ ония философи, които възприематъ дѣлата и се приструватъ да не знаятъ нищо, ако жена имъ не ги лѣже съ голѣма упоритостъ. Нему се случваше, слѣдъ като е испилъ петъ бутилки шампанско, съ единъ ударъ да строчи мраморна маса или да превне срѣбърна табла. Когато той се засмѣеше, човѣкъ би помислилъ, че това е шумъ отъ нѣкой барабанъ. Единъ пътъ, безъ да каже дума, той зграби за яката графъ Херленъ и Жюе Бжестонъ и ги изхвърли на улицата, защото тѣ бѣха отпразвили не-

скромни погледи къмъ княгинята. Азъ, обаче, не се страхувахъ отъ него. Соня не омагьосваше до дѣното на душата. Менѣ ми бѣ невъзможно да я избѣгвамъ, да се съвзема, и да не вкуся отъ омайната и пронизителна ѣдрѣлестъ, която изхождаше отъ нейната красота. Никоя друга жена не ме е плѣнявала до такава степенъ. Тя не бѣше нито една мнута сжщата. Тя ви научаваше най-трогателнитѣ декори и образи. Тя ви увличаше въ миналото или по далачъ отколкото настоящето. Като я видете, вий бихте я взели за нѣкой очарователна фея, която завладява съ своята неопсказана прѣлестъ.

Азъ обичахъ нейната смѣла и необузdana младостъ, нейния твърдъ и сладкъ гласъ, по-малко присипналъ като жалостното гугукане на гълъби, който се разнасяше далечъ и сетѣ се изгубваше, както се изгубватъ и

вълнитѣ прѣвъ нѣкой тиха лѣтна нощъ. Азъ обичахъ нейнитѣ коси, които ми научаваха есенята постлана съ увѣхнали листе; азъ обичахъ нейната чудновата и красива прическа; азъ обичахъ блясъка на нейнитѣ устни както и на широкитѣ ѣ, проницателни и кристални очи. Тя бѣ особена жена и не се подчиняваше на никакво правило, на никакъвъ моралъ, на никаква мода. Тя ненавиждаше пристоенитѣ и монотонни радости, съ които се задоволяваха глупавитѣ жени. Щомъ встъпваше въ съприкосновение съ природата, тя играеше, пѣше и тичаше като малко дѣте.

Излишно е да ви разказвамъ по какъвъ начинъ азъ завладяхъ това странно сърдце и какъ успѣхъ да укротя завистливия ѣ мжжъ, който ми стана най-добъръ приятелъ. Само като помисля това, странитѣ ми се зачервяватъ отъ срамъ: лѣжата и вѣроломството не сж ли неизбежно послѣствие отъ прелюбодѣлството? Но това е нищо при акга, когато азъ извършихъ по салата на сѣлскитѣ се обстоятелства и при законна самозащита; и този актъ бѣ крайния епизодъ на тази опасна свръзка.

... Това се случи къмъ края на лѣтото. Заедно съ князь Никола Ураловъ и княгинята, ний обикаляхме Бретания съ автомобилъ. Гиганта имаше видъ на нѣкой ученикъ въ ваканция, зачакаше слугинитѣ, въсхищаваше се отъ великолѣпнитѣ пейзажи, които се прѣдставляваха при всеки завой по пътя, а особена слабостъ имаше къмъ ракитата. Другъ пътъ азъ не бѣхъ го виждалъ тѣй снокоенъ и пдастливъ. Въ Кимперъ, той започна да се енервира. Той се силѣше да се здържи, да прикрие своето смущение и своето лошо разположение. Той се захласваше при всека дума. Той уволю шофьора си безъ всека причина. Азъ осѣтихъ, че нѣкой го е прѣдизвѣстилъ за отношението ни съ княгинята подумалъ е нашето прѣдателство, че той замисляше да ни курдиса единъ капанъ. Когато ѣ заговорихъ за това, Соня вдигна раменѣ и съ пламнали очи прѣзрително каза:

— Няма се страхувате отъ този глупакъ? Що се касае до менъ, азъ съмъ очарована, че той питае подозрѣния; и колкото по-вече ви мрази, азъ толкозъ по-вече ще ви обичамъ! Единъ день слѣдъ обѣдъ, Никола

криворазбрани социалисти не сж за търпение...“

И наистина, съседа ми ималъ пълно право. Дългокосия въспитателъ сѣдна на стола, погладил небръжно чорлавата си коса и започна само доволно да чете нѣкакво си парче „Изъ книгата за тебе.“ И другъ пѣтъ сѣмъ посѣщавалъ литературни вечеринки, но по-безобразно и пинично четиво не сѣмъ слушалъ. Марковия послѣдователъ си надигаше очитѣ, той се захласваше: зеръ, четѣше за тънката ѣ снага, за бѣлитѣ ѣ крака и пр. и пр. Азъ си помислихъ, че ей сега нѣкоя кобилица ще се стовари по гърба му. Но не биде: публиката бѣ толерантна, запущи си ушитѣ и като че ли не искаше да дола в тънкитѣ и сластолюбиви изрази... Не дочакахъ свѣршека на вечеринката и си излѣвохъ съ печалното убѣждение, че въспитателитѣ въ селата още блуждаятъ, че тѣ още не сж могли да схванатъ нуждитѣ и потребитѣ на селското население. Сцени като „Уинтеръ-офицера Пришибеевъ“ и „Процесъ“, прѣдставени доста сполучливо, сж поучителни; но по край тѣхъ трѣбва да се даватъ и други номера, съ които да се цѣли възнитанието и духовното повдигане на селската маса, а не нейното деморализиране.

Като отидохъ сутринта въ коридора, тамъ нѣмаше вече и по-евъ отъ импровизираната дѣсчена сцена; по юшетата бѣха се събрали придонитѣ отъ сѣсѣднитѣ села, българи и турци, които чакаха реда си да влѣзатъ въ сѣдебната зла; Мировий Сждия, младо и интелигентно момче, започна спокойно и сериозно да разглежда насроченитѣ за тоя день дѣла. Погледахъ, послушахъ — и излѣзохъ си съ убѣждението, че въ Ново-село се раздава добро правосѣдие.

Другъ пѣтъ повече.

с. Ново-село (Провадийско)
8 Декември 1910 г.

П. Георгиевъ.

Хроника

Търговски протестъ.

По поводъ апела на Софийския търговски езекутивенъ комитетъ, къмъ всички провинциални търговци, еснафи и занаятчи да ги подкрепятъ въ борбата противъ незаконното прилагане на двѣте забѣлжки къмъ закона за прогресивно полходния данакъ, Варненското търговско д-во свика на 12 й т. м. въ салона „Прошекъ“ варненскитѣ търговци, еснафи и занаятчи, да обмислятъ върху въпро-

са: дали трѣбва да подкрепятъ софийскитѣ си събратя, въ започнатата имъ борба. Събранieto бѣ дострѣ посѣтено. Пръвъ говори директоръ на Варнен. Търговска Банка и Прѣдсѣдателъ на Търговското Д-во г-нъ Хараланъ Николовъ. Той обясни на събранieto, че самия прогресивно подхотенъ данѣкъ е много справедливъ и никой не трѣбва да се оплъчва сърцето, тъй като, ще плаща повече този, който повече печели и обратно, но начина по който се прилага този данѣкъ е съвършено не справедливъ, тъй като той не почива на никакъвъ законъ и се прилага по усмотрѣнето на финансовитѣ чиновници. По този начинъ на и положение, каза той, данѣка засѣга много повече еснафитѣ и занаятчиитѣ, отколкото крупнитѣ търгоци. Безъ да посочвамъ на имена, азъ зная, че много търговци и занаятчи при очевидна загуба сж обложени съ двойно и тройно повече данѣкъ отколкото по рало, а и такива които иматъ грамадни печалби, а сж обложени съвършено лѣво. Никой отъ насъ не отказва да плаща данѣкъ, но ний искаме законъ, на който да се базираме и за всѣка несправедливостъ да можемъ да опънемъ ухото на прилагателя му.

Въ сжщия духъ се искаха и нѣкои други оратори. Събранieto единодушно рѣши да подкрѣпятъ софийскитѣ си събратя. Избра се ржково дителенъ комитетъ, въ който влизаха прѣдставители отъ всички търговски съсловия, еснафи и занаятчи, на който се възложи да рѣши начина на протестъ. За тѣзи цѣль, още сжщия день слѣдъ обѣдъ, комитетъ се събра на сѣдѣтъ въ клубъ на търговското дружество и взима слѣдующето рѣшение: Да се издаде позивъ къмъ всички варненски търговци, еснафи и занаятчи въ вторникъ 2 ч. слѣдъ обѣдъ, единодушно всички да затворятъ магазинитѣ си въ знакъ на силентъ протестъ и масово да се затѣкатъ на протестационното събрание прѣдъ-общинското управление.

Магазинитѣ ще бждатъ затворени до като трае събранieto, слѣдъ което всѣки ще продължи работата си.

Настроението е много голямо и по всичко личи, че събранieto ще бжде грандиозно. Правителството не иска да се вслушва въ гласа на общественото мнѣние, но толкозъ по-злѣ за него. Наближава денѣтъ, когато то ще дава смѣтка за своитѣ произволи и беззакония.

Работническа демонстрация.

На 9 т. м. тѣснитѣ социалисти въ града устроиша митингъ и демонстрация по улицитѣ. Сжщия день е отпра-

вена слѣдната телеграма до прѣдсѣдателя на народното събрание:

„Варненскитѣ работници, свикани по инициативата на Социалдемократическата партийна организация на многолюдна демонстрация и митингъ, като вземахме прѣдъ видъ, че демократическото правителство и народ, събрание правятъ всичко за охраната на капиталиститѣ пренебрѣгвайки интереситѣ на работницитѣ.“

Високо протестираме противъ цѣлокупната противоработническа политика на правителството и настоятелно искаме: Прѣмахване всички противоработнически закони; Прѣмахването косвенитѣ данѣци; евтинъ животъ; разширяване и цѣлно прилагане закона за женския и дѣтския трудъ; Работнически инспекторатъ плащанъ отъ държавата, избиранъ отъ работническитѣ организации; 36 часова непрѣкъсната недѣлна почивка.“

Изнудване.

Въ с. Айваджикъ живѣе нѣкой си Атанасъ македонецъ, приноскаляющъ. На нѣколко пѣти този типъ ходилъ при Киркоръ Оваковъ, бакалинъ въ с. Ходжекойъ и чрѣзъ изнудване взималъ му 40 лева. Не се задоволилъ съ това, но отишелъ пакъ зада го изнудва за да вземе още 200 лв. Привличаме вниманието на прокурорската властъ за да вземе строги мѣрки; трѣбва да се прилѣдватъ подобни бездѣлници, които задаватъ страхъ и трепетъ въ мирното население.

Кметска нехайностъ.

Министерския сѣдѣтъ въ началото на тая година е наредилъ да се открие въ с. Кузлуджа, Варненско, телеграфо пощенска станция, за която цѣль е прѣдписано до кмета въ селото да се доставятъ само *двадесетъ* стѣлба нуждни за прокарване жпката до селото. До сега тия 20 стѣлба не сж доставени, защото кмета и парламента му дали мненето: „че нѣмало нужда отъ такава станция и защото е била, само напредно да се харчатъ общинскитѣ пари.“ Уменъ кметъ, господъ животъ и здраве да му дава.

Обръщаме вниманието на Окр. Управителъ да вразуми този скудоуменъ кметъ, който е останалъ твърдъ много назадъ.

Подписка.

Въ миналия брой на вѣстника си бѣхме писали, че п. кмета г. Филипъ Христовъ, въ едно заседание на общинския сѣдѣтъ, бѣше прѣдложилъ и нему да се купятъ съ общински срдѣства единъ катъ дрѣхы. Сега се

научаваме, че общинския сѣдѣтъ не е уважилъ това заявление на г-нъ Ф. Христовъ. Понеже това искане на п. кмета е справедливо, а общинския сѣдѣтъ не благоволи да го удовлетвори и прѣвидъ на това, че г-нъ Филипъ Христовъ се намира въ крайна спромашия и не може да си поднови „пешащия нагорелитѣ дрѣхы въ хана „Ерзерумъ“, то редакцията на в. „Свѣткавица“ открива подиска между гражданитѣ за волни пожертвувания на суми, които ще послужатъ за купуване единъ костюмъ дрѣхы на „бедняка“ г-нъ Ф. Христовъ. Сумитѣ се испращатъ направо до редакцията и на дарителитѣ имената ще бждатъ публикувани въ идущия врой на в. „Свѣткавица“.

Кална улица.

Една отъ най-нечиститѣ и потънали въ калъ улици е оная край оградата на пристанището. Особено тя е непроходима като валъ дѣлѣтъ. Тамъ движението е много голямо и човѣкъ като минава трѣбва да газы до коленитѣ въ калъ. При това нѣма на близкото единъ фенеръ. Не мисли ли общината да се погрижи и за тази улица, пове да постави единъ фенеръ до вратата на пристанищната ограда?

По флота.

Въ камарата се разгледа отпратената до Военния министъръ интерпелация касателно доставката на минитѣ „Соте Харле.“ Началника на флота Димитриевъ е билъ обруганъ отъ цѣлото народно прѣдставителство. И твърдѣ основателно. На пѣлъ сѣдѣтъ е изѣтено, че съ доставката на тия мини държавата е оштетена съ стотини хиляди лева. Военния министъръ не е могълъ почти нищо да отговори на изнесенитѣ факти. Вѣрва се, че до нова година Димитриевъ ще бжде уволненъ и прѣдидентъ на сѣдѣ. Ще видимъ.

Сесията.

На Народното Събрание ще се продължи вѣроятнo до 1 Мартъ; така съобщаватъ Софийскитѣ вѣстници. Това съобщение изглежда да бжде твърдѣ близко до истината. Демократитѣ имъ е твърдѣ жалко да се раздѣлятъ съ властѣта. Като гласуватъ и законопроекта за свикване на В. Н. Събрание, властораздавача ще имъ даде пѣтя. Тогова отъ „славната демокрация“ нѣма и поменъ да остане.

Кражба.

Въ Недѣля 9 ч. вечерта не извѣстни крадци сж вмѣкли въ шиняшката работилница на Рафилъ Рахневъ

Ураловъ го хвана фантазията да отиди на единъ планински връхъ. Азъ и сега си спомнямъ какъ вѣтъра разгонваше облацитѣ и какъ вървѣхме по стрѣмния пѣтъ. Като прѣминахме заселенитѣ мѣста, ний видѣхме единъ дрипавъ овчаръ, който пасѣше стадото си. Една надвесила се скала скриваше прѣдъ насъ хоризонта. Соня едва здържаше своя страхъ; тя се пристикаше до менъ, галѣше ме съ коситѣ си и ми шепнѣше нѣщо. Княза бѣше прѣдъ насъ, неподвиженъ, масивенъ; ненадѣйно азъ съгледахъ, че той трепереше, че добелия му вратъ се зачервяваше, като че ли крѣвта ще започне да прѣска. Азъ разбрахъ, че той бѣше ни чулъ, че той бѣше ни осѣдилъ, че той ни водѣше въ бездната. И азъ се хвърлихъ отгорѣ му, впахъ прѣститѣ си въ вратѣтъ му и го задушихъ. Тогова автомобилъ, освободенъ отъ ржцѣтъ му, отскочи отъ пѣтя и се прѣкатури. Слѣдъ малко си отворишъ очитѣ и азъ осѣтахъ лѣки паранявания. Княгинята пѣшката окървавена близо до мене. Никола, смазанъ отъ остатѣцитѣ на машината, бѣ единъ безформенъ трупъ. Първата ми грижа бѣ да дамъ мал-

ко вода на Соня за да се съживи. Но тя, изпълнена съ прѣврѣние, заплъ ме въ лицето и извика:

— Подлецъ! Подлецъ!

... А сега азъ бихъ се закѣлъ, че тя бѣ анимната обвинителка, че слѣдъ като се насити на всичко, тя сама бѣше подготвила тази хубава трагична развязка. ...

ХУБАВАТА КОБИЛА.

(Арапска приказка)

Назимъ имаше една хубава кобила; работата е, че другъ единъ арапинъ, на име Исмаилъ, много му завиждаше; той даваше всичко каквото имаше за тази кобила, но Назимъ не му я даваше. Тогова той се рѣши да я вземе съ хитростъ.

Единъ день Назимъ трѣбваше да мине по единъ далеченъ и уединенъ пѣтъ; Исмаилъ си почерни лицето, гърдитѣ и ржцѣтъ; така дигизиранъ, той отиде и се простря до пѣтеката, отдѣто трѣбваше да мине Назимъ. Не се мина много и, като дочу тропота отъ копитата на хубавата кобила, той закри евогата глава съ рж-

цѣтъ си, изохка отъ прѣдсмъртни болки и се обърна къмъ конника:

А! който и да си ти, смил се надъ мене; азъ паднахъ истощенъ, защото отъ два дни нищо не съмъ ялъ; ако не можешъ да ми помогнешъ, по добръ убий ме, за да скратихъ моитѣ болки.

Трогнатъ отъ състрадание, Назимъ прѣдложи на умирающия да го вземе съ себе си на сѣдлото, но подлеца се прѣсторн, че не може да става; тогава конника слѣзе, помогна на Исмаила да стане и го покачи върху кобилата.

Прѣдставете си каква бѣ неговата печална изненада, когато, въ този моментъ, лѣжливия умирающъ се поправи върху великолѣпната кобила, мушна я силно и полѣти като стрѣла, викайки съ тържествующъ гласъ:

— Назимъ, азъ съмъ Исмаилъ! Ти не ми продаде тази хубава кобила, но азъ ти я отнехъ! Слѣдъ малко той пакъ се спря за да се пошегува и присмѣе на Назима, но този поствѣдния му извика: — Слушай, Исмаилъ! прѣди да трѣгнешъ, послушай ме. Ти отне кобилата ми и азъ не ти се сърдя, защото *той е било писано*: азъ се

подчинявамъ на волята на бога. Но, въ името на този богъ, азъ те закѣлвамъ никога и никому да не обаждашъ по какъвъ лукавъ начинъ отне кобилата ми.

— Защо да не обаждамъ?

— Защото може да се случи единъ день нѣкой наистина да испадне въ положението, въ което ти се извѣструваше да бждешъ прѣди малко и, подъ страхъ да бжде излѣганъ като мене, може да го изостави да умре безъ всѣка помощъ.

Поразенъ отъ тѣзи думи и отъ чувството, което ги е продукувало, Исмаилъ се позамисли малко; сетнѣ, той слѣзе на земята, прѣдаде кобилата на стопанина ѣ, прѣгърна го и му понесе прощка. Назимъ също го прѣгърна и го задържа една седмица; и когато настѣпи момента за раздѣла, тѣ дадохъ кѣтъва да си живѣятъ братски и отъ тогава тѣ не сж налѣбили на тази кѣтъва.

и сж задигнали всичко що имъ попаднало въ ръцетъ: единъ топъ платъ, няколко костюма дрѣхы съвършено нови и пр. Всички откраднати въщи възлизатъ около 500—600 лв. Крадците сж взели прѣзъ вратата, като сж и пригизнали свой ключъ и слѣдъ като сж задигнали всичко каквото намѣри, изчезнали безслѣдно. И това се е извършило въ една отъ най шумнитѣ улици „Драгоманъ“, прѣдъ очитѣ на полицията.

Срамно!

ПРѢДИ да застраховате живота си изучете новитѣ, НАЙ-ИЗНОСНИ и ЛИБЕРАЛНИ тарифи на старото Дружество „АНКРЪ.“ Капитали и фондове 196.000.000.

СВѢДѢНИЯ БЕЗПЛАТНО.

Прѣдставители въ Варна:
ЧИМШИРОВЪ & СРЕБРОВЪ.

Писмо отъ Тестеджий.

Най послѣ Стоянъ Петровъ подписа единъ свой трудъ, и го печата въ Поговадийския демократически листъ „Новини“: макаръ и да е социал-демократъ, но отъ двѣ три год въпреки неговите трудове,“ подписани отъ негови върни „приятели и другари“ се печатаха въ този листъ.

Такъвъ е единъ неговъ „трудъ“ печатанъ въ брой 29 на този листъ. Съ този си „трудъ“, той показва долната си душа лично къмъ мене.

Азъ, Г-нъ Петровъ, не държа смѣтка за дѣлата на мои хора, които може би да отидатъ не само до „бой“, но и до по-голяма „крайностъ“, за което сж отговорни лично тѣ. Ако ти си пострададъ, то има сирѣдълено мѣсто гдѣто се дава всѣкому заслуженото. Този шумъ, който повдигахъ около себе си, съ своитѣ „другари и

приятели“ (не ти ги завиждамъ) е съ пзвѣстна цѣль отъ ваша страна, но това ваше желание не ще се изпълни.

Азъ не искамъ да се рекламирамъ и да говоря за нѣкакви категории учители: волнонаемни, кандидати и редовни; за нѣкакви успѣхи дадени за „заслуга“ отъ офиц. училищни власти, но не можа ти помогна за това, което най-много ти тежи, че си волнонаеменъ, лошо възнагараждаванъ и не сигуренъ. Намѣсто азъ да ходя въ окръжни училищна инспекция, да правя справка, кой има право на учителска правоспособностъ, азъ ти прѣпоръчвамъ да четешъ редовно държавния вѣстникъ и тамъ ще видишъ, каква прѣцѣпка ми е дала държавната комисия за моята способностъ и въ коя категория учители ме причислява. За менъ тѣзи прѣцѣпки и категории учители сж нищо и азъ не очаквахъ единъ 20 гедименъ у-лъ, съюзенъ членъ, да прѣцѣпява своитѣ другари колеги по официалнитѣ държавни училищни оцѣнки. На такава оцѣнка значение даватъ само хора, като твоитѣ „другари и приятели“.

Никой не е искалъ да ми станешъ оржде, за назначението ми въ Тестеджий, но ти стана добро оржде на мои противници; иззрати протокола на изнасиленото настоятелство, макаръ и да не бѣше твоя работа—това поне нѣма да откажешъ.

Никой нѣтъ не съмъ искалъ да те измѣстя, като волнонаеменъ учителъ. Това ти много добръ знаешъ. Спомни си год. 1903 и 807, какво повѣдение съмъ държалъ, когато искаха законно да те уволняватъ, сиомни си и този случай, когато ти самъ ме покани да те замѣстя само и само да се смаже нѣкой твой противникъ, но азъ и тогасъ отказахъ.

Всичко това показва, че азъ не съмъ искалъ да ви замѣстя, като „неспособни“, въпрѣкъ, че съмъ ималъ възможностъ и ще имамъ, стига лично азъ да постѣпя, като твоитѣ „приятели.“

Стоянъ Митковъ.

с. Тестеджий, 1 Декемвр. 1910 г.

Всемирна библиотека

започва да излиза отъ септември.

Дава нѣколко пжти мѣсечно избрани съчинения на най-бѣлѣжити европейски автори отъ всички литератури, прѣвеждани отъ познати български писатели.

Абонаментъ за 10 № — 3 лева прѣдплатени.

Отдѣлни № съ цѣна 30 ст., се продаватъ изъ всички български книжарници.

2—3

Издателъ: Ал. Паскалевъ,
булевардъ „Дондуковъ“, 72, София.

КУРСЪ ПО ДАМСКИ ДРѢХИ.

Отъ 15 т. м. откривамъ едногод. курсъ по горни и долни дамски дрѣхы. Желаящитѣ да посѣщаватъ курса да се отнесатъ лично до менъ 4 уч. 5 линия № 10.

М. Матѣва.

Предава се КЪЩА едноетажна, съ двѣ стаи, салонъ, и антре, дворно мѣсто 400 кв. метра, въ пидустриалния кварталъ, до фабриката на Ст. Мушановъ.

За споразумѣние до М. Борошовецъ, бръчмаръ.

Д-ръ Никола Трановъ

бившъ членъ на Софийски Апелативенъ Сѣдъ

АДВОКАТЪ

Писалище улица „Сливница“, домъ Папанчевъ.

Нова Библиотека.

Отбрани произведения изъ всемирната литература; добри прѣводи отъ познати български писатели. Излиза седмично. Отдѣленъ номеръ — 30 ст. Абонаментъ за 10 номера — 3 лв. прѣдплатени.

Търсятъ се дѣтелни настоятели.

Адресъ

2—3

Книгоиздателство „ЗНАНИЕ“ — София.

Д-ство „Рѣшителностъ“ въ Варна

има фабрика за работене на модерни мебели, врати прозорци и всѣкакъвъ видъ столарски издѣлия.

Има складъ на ГОТОВИ МОБЕЛИ въ дюгения на г. Апостолидисъ, ул. „Аспарухъ“, близо до „Пазаръ Парушъ“.

Приема и поръчки.

Работа солидна и изящно хубава. 9—10

Важно извѣстие за г-да търговцитѣ.

Съобщавамъ на г-да търговцитѣ, че вече ми пристигнаха—въ

ПЕЧАТНИЦАТА „ПРОСВѢТА“

повече отъ 100 вида най-разнообразни букви и орнаменти за

бланки, фактури, полици, чекове, търговски тефтери, циркуляри и пр.

Поръжитѣ изработвамъ, по желание, съ два и повече цѣта съ СЪВЪРШЕННО НАМАЛЕНИ ЦѢНИ.

За улеснение на г-да търговцитѣ, снабдихъ печатницата си съ телефонъ № 254 и държа винаги на тѣхно разположение човѣкъ за приемъ и прѣдъ, поръжитѣ

Съ Почитание:
Слави Христовъ.

ЛИТОГРАФИЯТА

на

П. ЗЕНГИНОВЪ & С-ие — ВАРНА,

е снабдена съ всичкитѣ принадлежности: моторъ и специални работници, приема да изработва по най-модеренъ начинъ: авции, чекове, полици, фактури, бланки, всѣкакъвъ видъ етикети, визитни карти, свадбени билети, торбички за брашно, мишени за войската, корици за тетрадки и блокове, реклами и всички други литографически работи.

Съ най-износни цѣни

Работа чиста, бърза и гарантирана.

Съ почитание: П. Зенгиновъ & С-ие.